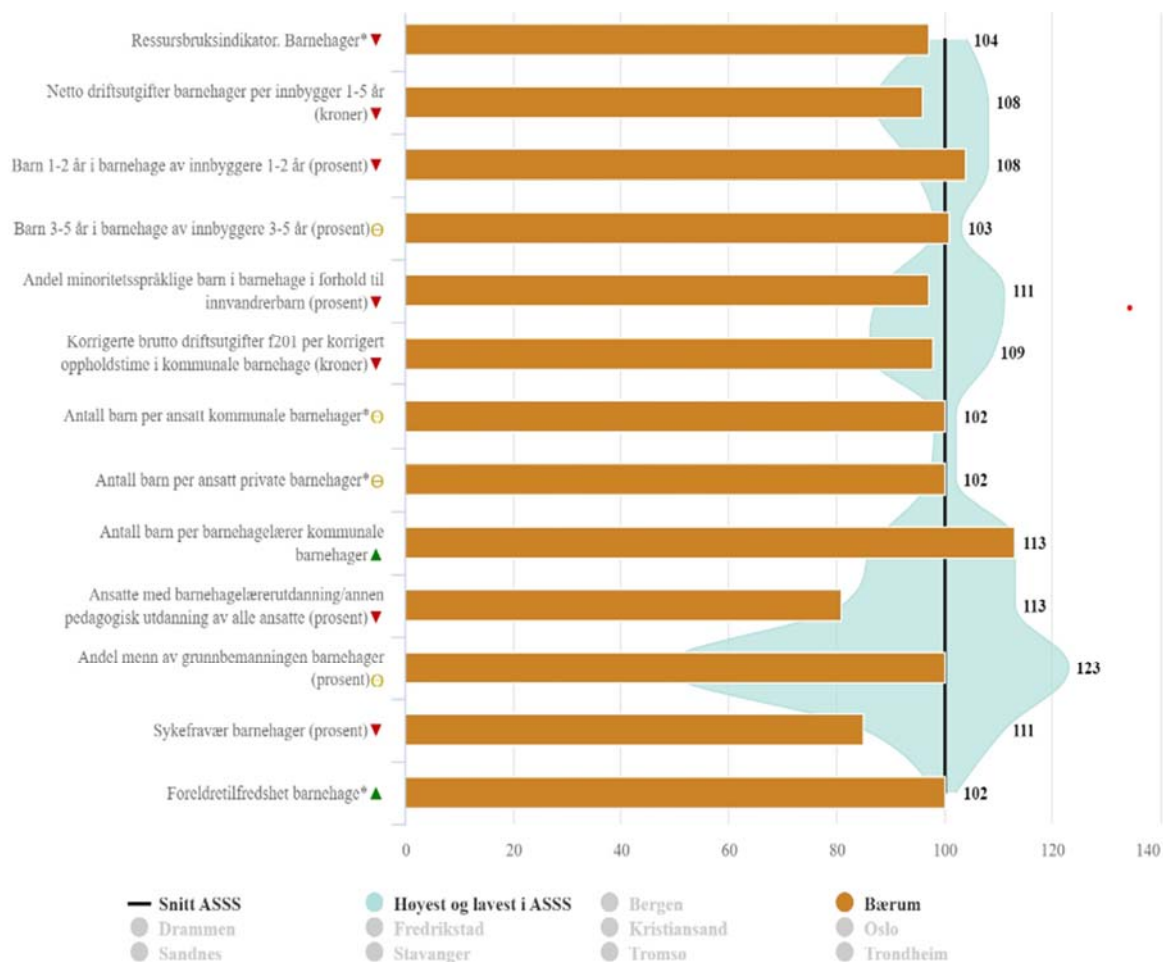

Barnehager

Området omfatter: Førskole (drift av kommunale barnehager, tilskudd til private barnehager), styrket barnehage tilbud og førskolelokaler.

Tjenesteprofil for barnehage

Tjenesteprofil for barnehage. ASSS-snitt =100

Indikator	Bærum			Snitt ASSS	Høyest ASSS	Lavest ASSS
	2019	2020	2021	2021	2021	2021
BHG Ressursbruksindikator. Barnehager*	1,001	1,012	0,967	1	1,041	0,967
BHG Netto driftsutgifter barnehager per innbygger 1-5 år (kroner)	169 470,8	178 836,6	185 155,7	192 150,9	207 937,6	167 427,8
BHG Barn 1-2 år i barnehage av innbyggere 1-2 år (prosent)	89,9	90,4	91	87,8	95,1	82,6
BHG Barn 3-5 år i barnehage av innbyggere 3-5 år (prosent)	97,2	97,6	98,4	97	99,6	95,1
BHG Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn (prosent)	85,2	86,3	85,3	87,9	97,5	77,4
BHG Korrigerede brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehage (kroner)	61,8	62,5	68,7	69,8	75,8	59,9
BHG Antall barn per ansatt kommunale barnehager*	5,9	5,8	5,8	5,8	5,9	5,7
BHG Antall barn per ansatt private barnehager*	5,8	5,8	5,8	5,8	5,9	5,6
BHG Antall barn per barnehagelærer kommunale barnehager	15,7	15,3	15,5	13,7	15,5	11,9
BHG Ansatte med barnehagelærerutdanning/annen pedagogisk utdanning av alle ansatte (prosent)	32,5	32,6	32	39,6	44,6	32
BHG Andel menn av grunnbemanningen barnehager (prosent)	14,6	14	14,2	14,2	17,5	6,8
BHG Sykefravær barnehager (prosent)	7,64	9,08	9,7	11,36	12,65	9,7
BHG Foreldretilfredshet barnehage*	4,5	-	4,5	4,5	4,6	4,4

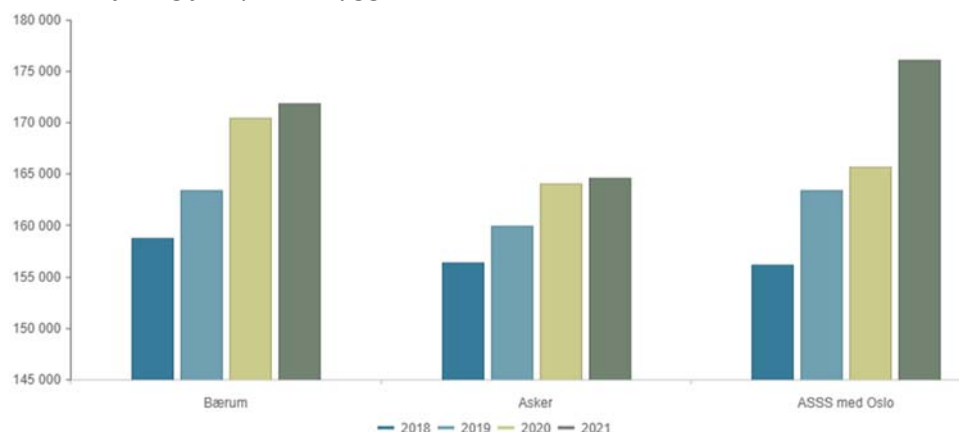
Kilde: asss.no

Kommentar til de enkelte indikatorene i tjenesteprofilen:

Driftsutgifter under snittet

Ressursbruksindikatoren viser hvor mye ressurser kommunen bruker på en tjeneste sett i forhold til gjennomsnittet for ASSS-kommunene. Indikatoren er korrigert for forskjeller i utgiftsbehovet som for barnehage er antall barn 1 år med kontantstøtte, andel innbyggere 2–5 år og andel befolkning med høyere utdanning. Bærums har et ressursbruk, i forhold til utgiftsbehovet, som ligger å 19,1 prosent over ASSS-snittet. Ressursbrukindikatoren viser Bærum har et ressursbruk, i forhold til utgiftsbehovet, som ligger under gjennomsnittet til ASSS-nettverket. Dette viser at Bærum bruker mindre på barnehage enn ASSS-kommunene, sett i forhold til beregnet utgiftsbehov.

Netto driftsutgifter per innbygger 1–5 år:

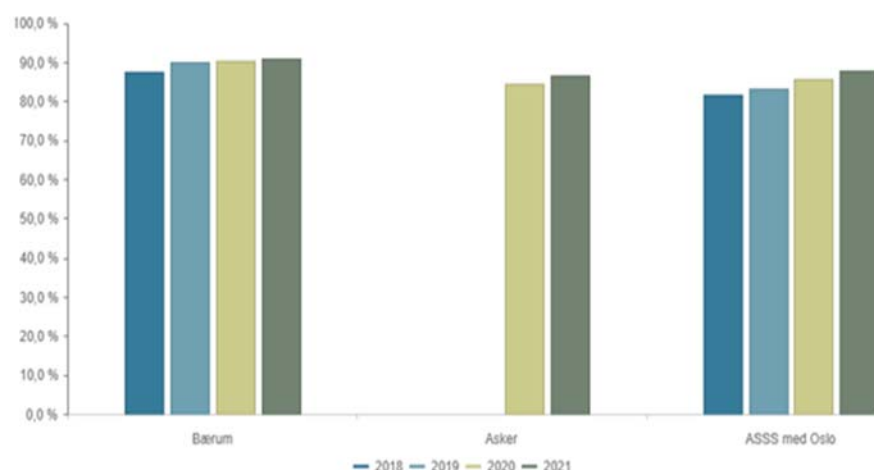
Bærum har driftsutgifter som ligger under snittet for ASSS-kommunene. Dette er endring fra tidligere hvor Bærum har hatt høyere driftskostnader enn Asker og ASSS-kommunene. Bærum har høyere dekningsgrader på barn i barnehage enn Asker og ASSS-kommunene noe som burde tilsi høyere driftskostnader. Men 2021 var et år som var preget av covid. Kommunale barnehager hadde høye covid-kostnader, men ulikt nivå i forhold til hvor i landet smitten var størst. Noen kommuner valgte også å forskuttere covid-tilskudd til private barnehager i 2021 som etter regelverket skulle utbetales i 2022. Dette ble håndtert ulikt mellom kommunene og påvirker tallene. Bærum utbetalte ikke covid-forskudd til private barnehager i 2021, noe som medfører lavere kostnader enn ASSS-snittet. Blant ASSS-kommunene er det Bergen, Drammen, Fredrikstad og Oslo som peker seg ut med prosentvis høy vekst i netto driftskostnader, over 10 prosent, fra 2020 til 2021. Bærum har en økning på 3,5 prosent.

Høye dekningsgrader:

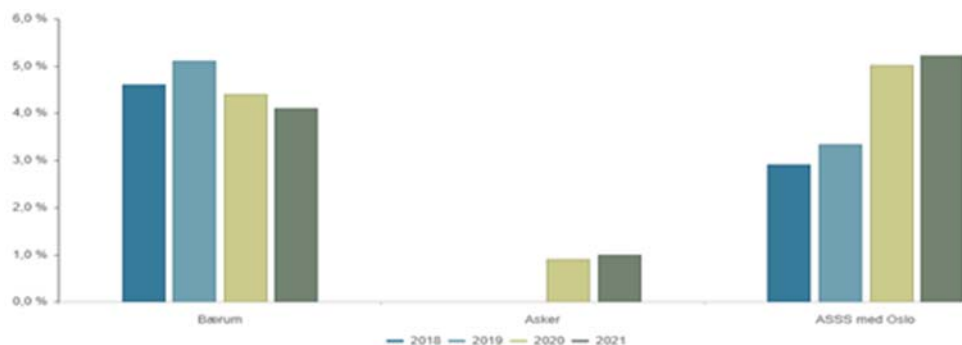
Bærum har en høy andel barn i barnehage. Til tross for en nedgang i barnebefolkningen på 2,1 prosent fra 2020 til 2021 har andel 1–2 år i barnehage økt med 0,7 prosentpoeng og andel barn 3-5 år økt med 0,8 prosentpoeng.

Andel barn 1–2 år med barnehageplass:

Bærum har 91 prosent av barn 1-2 år i barnehage. Snittet blant ASSS-kommunene er 87,8 prosent og Asker har 86,7 prosent. Av ASSS-kommunene er det kun Bergen, Trondheim og Tromsø som har høyere dekningsgrad enn Bærum.

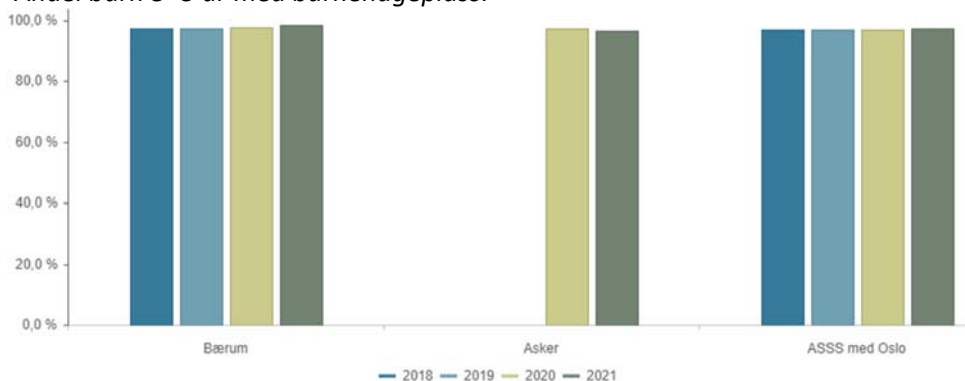
Andel barn 0 år med barnehageplass:

I tillegg til høy andel barn i aldersgruppen 1–2 år har Bærum også en høy andel 0-åringer i barnehage. Nedgang i barnebefolkningen gir kapasitet for at barn uten rett til barnehageplass, barn født etter 1.12 foregående år, får barnehageplass. Kommunale barnehager tar i utgangspunktet kun inn barn med rett til plass. Private barnehager er avhengig av et stabilt næringsgrunnlag og fyller opp ledig kapasitet ved å gi tilbud om plass, også til barn uten rett til plass. Kommunen har ingen styringsrett med inntak av barn i private barnehager.

Til tross for en økning på 2,5 prosent i barnebefolkning 0 år fra 2020 til 2021 har andel 0-åringer i barnehage gått ned med 0,3 prosentpoeng i samme periode. Dette handler om styrt nedtak av kommunale barnehageplasser som igjen har påvirket økt tilfang av rettighetsbarn til private barnehager. Tallene viser at både Asker og ASSS-kommunene opplever et økt inntak av barn uten rett til barnehageplass.

Andel barn 3–5 år med barnehageplass:

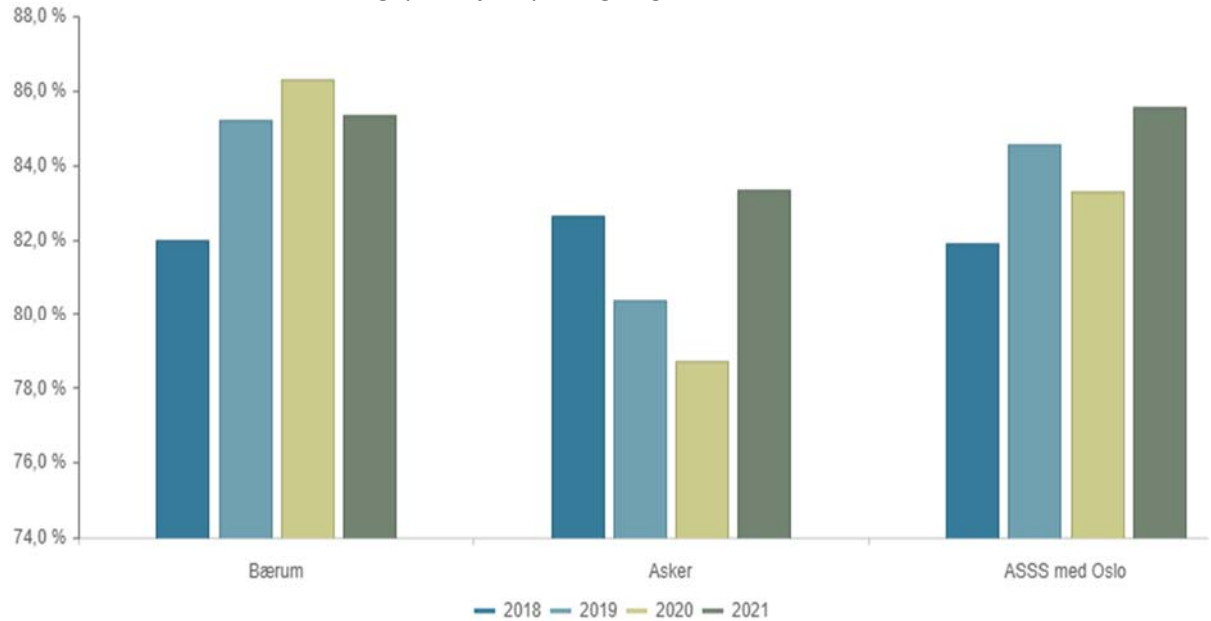

I Bærum har 98,4 prosent av barn 3–5 år en barnehageplass. I denne sammenligningen er det kun Trondheim og Tromsø som har en høyere dekningsgrad. Barnebefolkningen 3-5 år i Bærum viste en nedgang fra 2020 til 2021 på 3 prosent. Samtidig økte andel barn 3-5 år med barnehageplass med 0,8 prosentpoeng. Dette er en ønsket utvikling.

Redusert andel minoritetsspråklige barn:

Bærum har 85,3 prosent andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år. Fra tidligere å ligge over ASSS-snittet på andel minoritetsspråklige barn i barnehage ligger Bærum nå 0,3 prosentpoeng under ASSS-snittet, og 1,9 prosentpoeng over Asker. Covid-pandemien kan være en årsak til reduksjonen i andel minoritetsspråklige barn i barnehage. Dette kan både handle om redsel for smitte og en nedgang i arbeidsmarkedet i perioden.

Andel barn 1–5 år med barnehageplass, fra språklige og kulturelle minoriteter:

Det arbeides aktivt med å øke antall minoritetsspråklige barn til barnehagene. I 2018 ble det opprettet to midlertidige stillinger, Barnehagekontaktene, for statlige midler Bærum kommune har blitt tildelt. Tilskuddet er blitt tildelt med formål om å øke barnehagedeltagelse blant denne gruppen.

Barnehagekontakten skal bidra aktivt til å få flere minoritetsspråklige barn til å benytte barnehagetilbud. De har hatt et tett samarbeidet med helsesykepleiere på helsestasjonene, flyktningkontoret, voksenopplæring og Røde kors. I tillegg har Barnehagekontaktene etablert en kontakt med flere ulike samarbeidspartnere som bibliotekene, Kunnskapssenteret, frivillige organisasjoner, barnehagene og lærere i innføringsklassene på Evje og Hauger.

Barnehagekontaktene hjelper foreldrene med å søke om barnehageplass og gir blant annet informasjon om foreldrebetaling, moderasjonsordninger og om praktiske ting i barnehagehverdagen.

Det er også utarbeidet en informasjonsbrosjyre om barnehagetilbudet som deles ut til foreldre til minoritetsspråklige barn på helsestasjonene. Brosjyren er oversatt til flere språk. Barnehagekontaktene har under pandemien i liten grad møtt minoritetsspråklige innbyggere fysisk. Men helsestasjonen har vært en arena på lik linje med flyktningkontoret, Røde kors og språk cafe.

Pandemien har vært begrensende for omfanget, men samtidig opplever barnehagekontaktene at mange har et bevisst forhold til barnehage, men at behovet handler i større grad om hjelp til å søke, informasjon om ulike barnehager og forventninger. Mange av henvendelsene har derfor også kommet per telefon og e-post. Arbeidet ble under pandemien også gjennomført ved at helsestasjonene informerte sine brukere og videreformidlet kontakt, slik at enkeltpersoner kunne kontakte Barnehagekontakten. Barnehagekontakten hadde stand på Rykkinn senter for å spre informasjon.

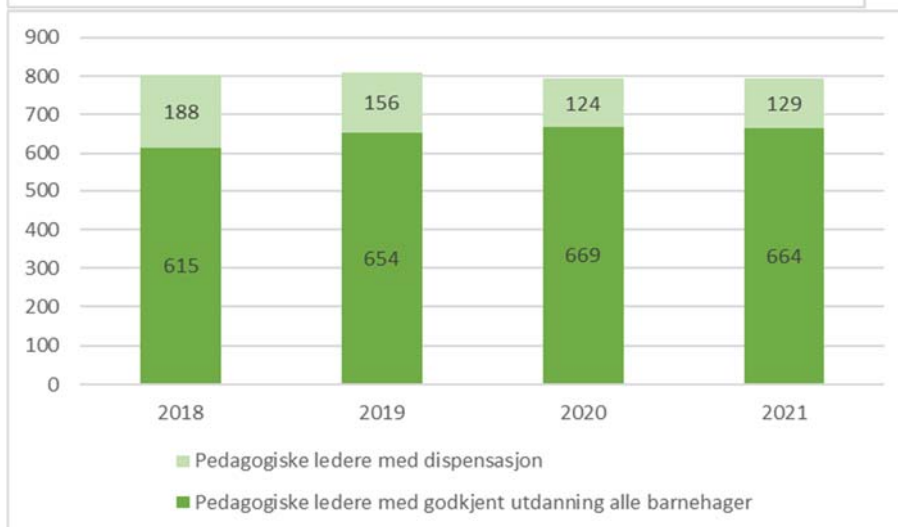
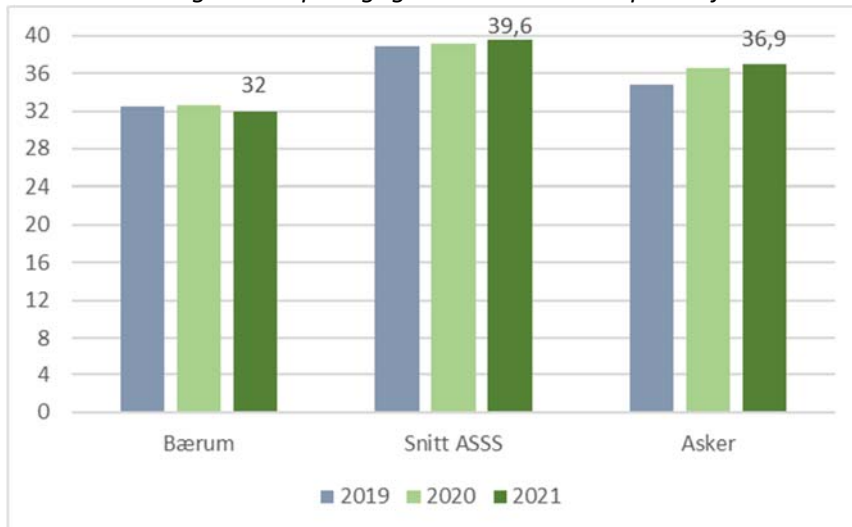
Den største utfordringen i arbeidet er at det ikke er nok tilgjengelige barnehageplasser i nærhet til familiens bostad utenom hovedopptaket når familier gjennom året ønsker plass og bestemmer seg for å søke.

Lav andel ansatte med barnehagelærerutdanning

Bærum har med 32 prosent lavest andel ansatte med barnehagelærerutdanning blant ASSS-kommunene og Asker. Bærum har over tid hatt stor mangel på barnehagelærere. Barnehager som ikke har tilstrekkelig antall barnehagelærere i stillingene som pedagogiske leder kan søke om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet

Andel ansatte med barnehagelærerutdanning:

Utvikling i antall pedagogiske ledere med dispensasjon:

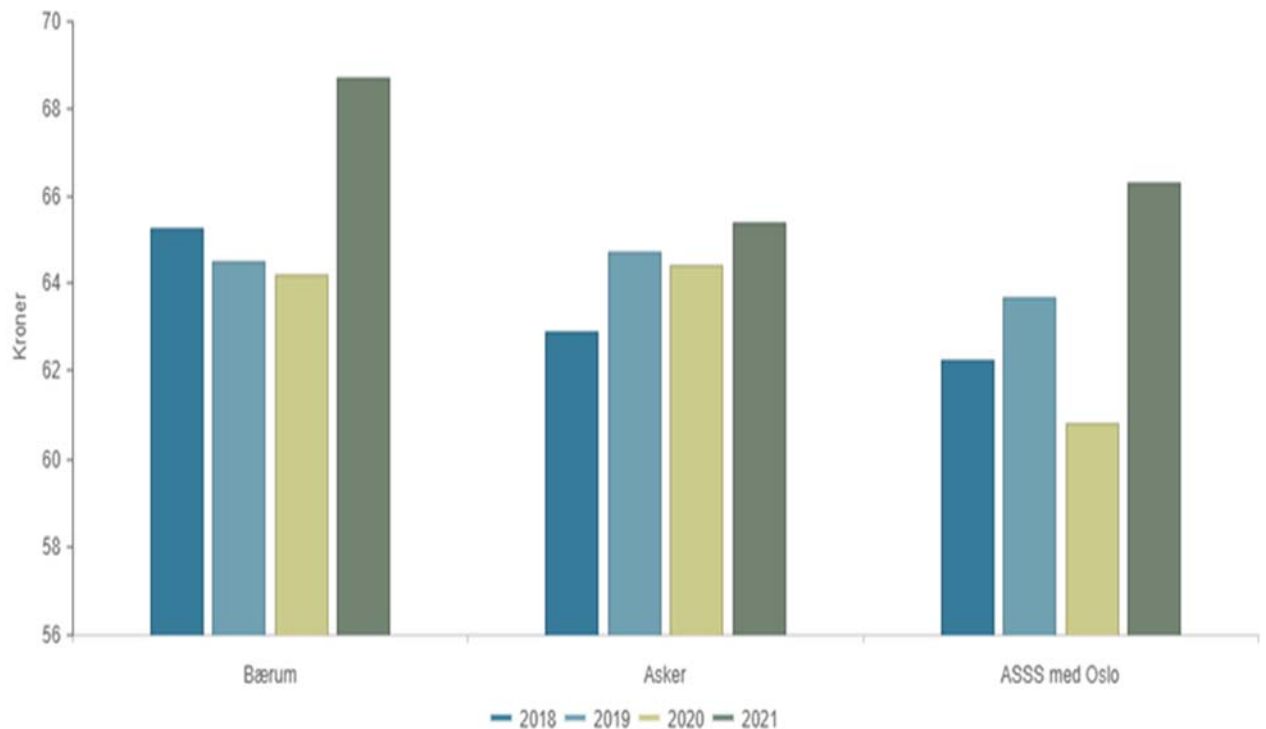

Kommunen jobber aktivt med å rekruttere barnehagelærere. Regjeringen lanserte i 2021 en barnehagestrategi der et av målene er at innen 2025 skal 50 prosent av de ansatte i barnehagene være barnehagelærere. I dag er normen 43 prosent for andel barnehagelærere i barnehage. Bærum må regne med at situasjonen med antall pedagogiske ledere med midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet vil vedvare en tid fremover.

Det satses derfor ytterligere på å få ansatte i barnehagene til å ta deltids barnehagelærerutdanning og videreutdanning i barnehagepedagogikk både i de kommunale og private barnehagene. Det gjennomføres også rekrutteringskampanjer. Det arbeides for å gjøre utviklingsarbeidet TETT PÅ – kvalitet i bærumsbarnehagen kjent ut over Bærum, for å motivere barnehagelærere til å søke barnehager som er opptatt av kvalitet.

Stor økning i enhetskostnader i kommunale barnehager

Driftsutgifter per oppholdstime, ordinær drift, i kommunale barnehager:

Enhetskostnaden i kommunale barnehager viser en stor økning fra 2020 til 2021 i alle ASSS-kommunene. Dette handler om to elementer, nedgang i barnebefolkningen og covid-pandemien. Kostnadene viser en økning på 12,8 prosent når en ser på snittet blant ASSS-kommunene, hvor Bærum øker med 6,3 prosent. Asker viser en kostnadsøkning på 5,4 prosent. Det lønns- og vikarkostnadene som viser økning. Dette handler om økt bruk av vikarer og overtid i kommunale barnehager under covid-pandemien. Barnehagene var i store deler av året oppdelt i kohorter noe som krevde økt bemanning.

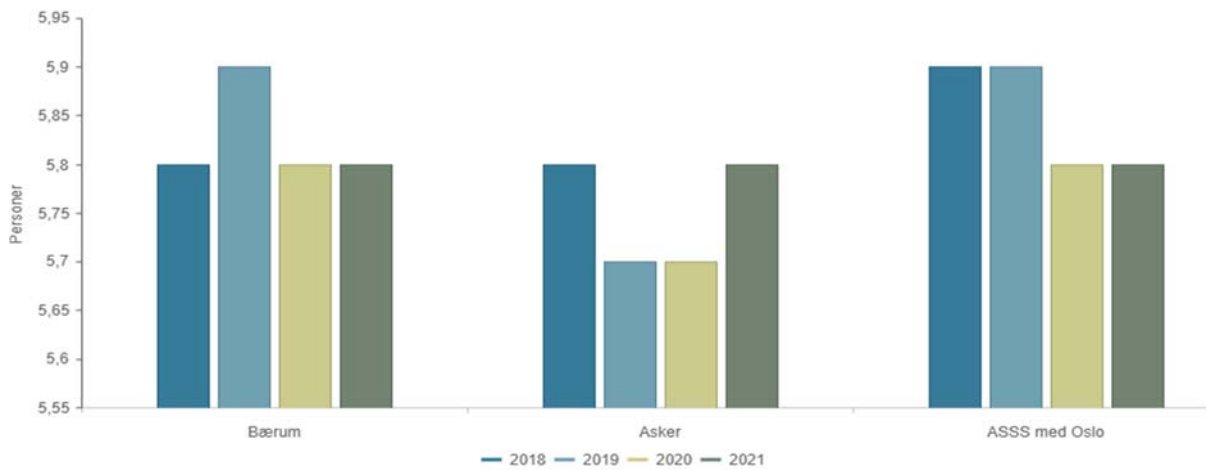
Samtidig som kostnadene viser stor økning går også antall oppholdstimer ned i de fleste kommunene. Det er kun Fredrikstad, Kristiansand, Sandnes og Asker som viser en svak økning i antall oppholdstimer. Resterende kommuner viser en klar nedgang. Bærum viser en nedgang i antall oppholdstimer på 3,4 prosent fra 2020 til 2021.

Utfordringen fremover er nedgangen i barnebefolkningen. Det er utfordrende for kommunene og til enhver tid gjennomføre en optimal bemanning i barnehagene ved nedgang i antall barn i barnehage.

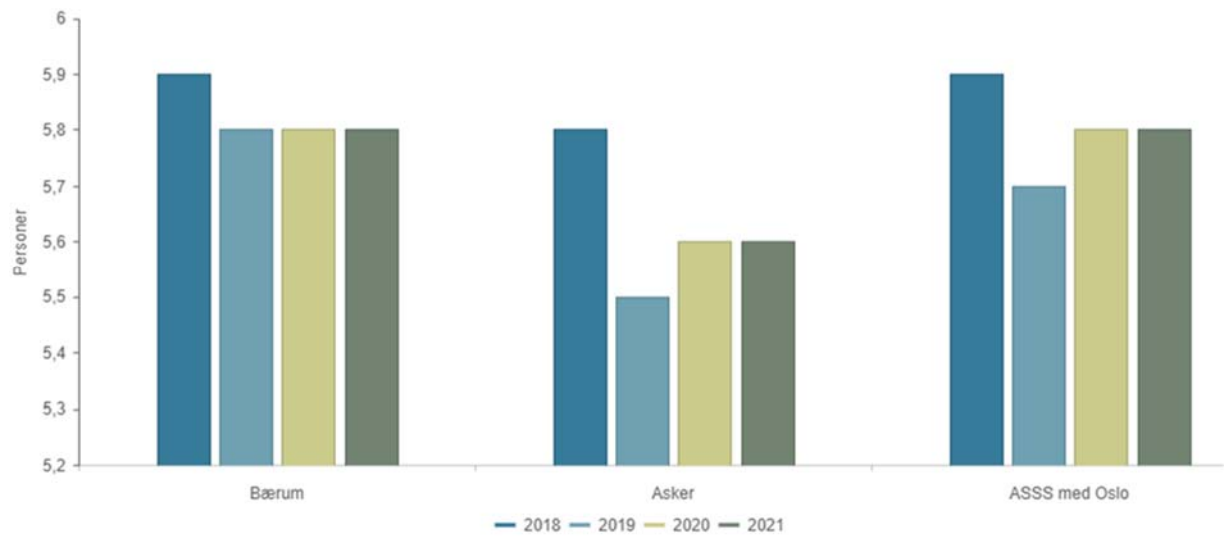
Barn per årsverk i grunnbemanning

Nasjonal norm for grunnbemanning tilsier 6 barn per årsverk. Både kommunale og private barnehager i Bærum har i snitt 5,8 barn per årsverk i grunnbemanning. I kommunale barnehager gjelder en bemanningsnorm på 6 barn per årsverk i grunnbemanning, slik at avviket skyldes tilfeldigheter ved telletidspunktet 15.12. Når barn/ansatte slutter kan det oppstå avvik frem til nye barn/ansatte er på plass. Det er grunn til å anta at den samme problematikken også gjelder i private barnehager.

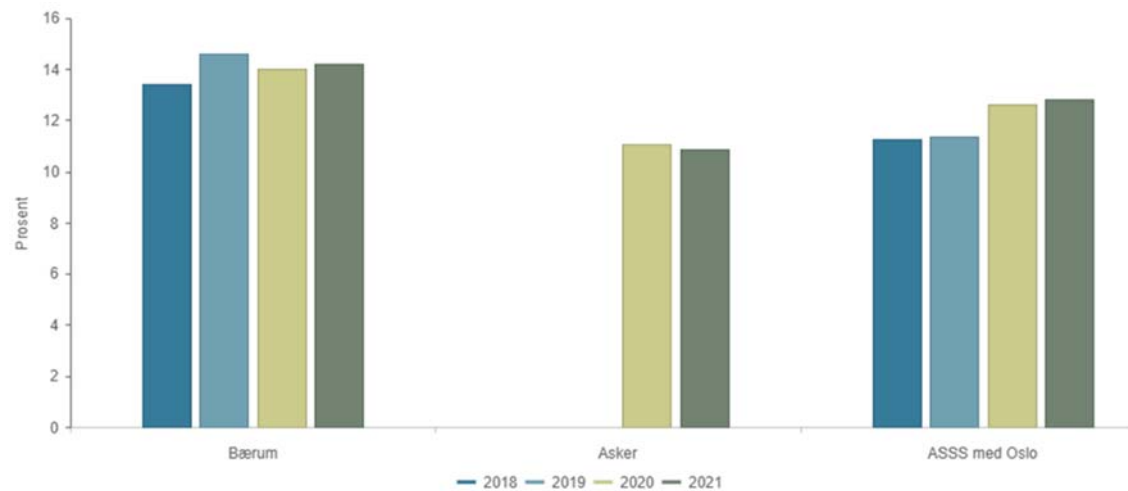
Barn per årsverk kommunale barnehager:

Barn per årsverk private barnehager:

Høy andel menn i barnehage

Bærum ligger med 14,2 prosent menn i grunnbemanningen høyere enn Asker og ASSS-snittet.

Andre nøkkeltall/utdypende indikatorer – barnehage

Økte kostnader til barn med særskilte behov

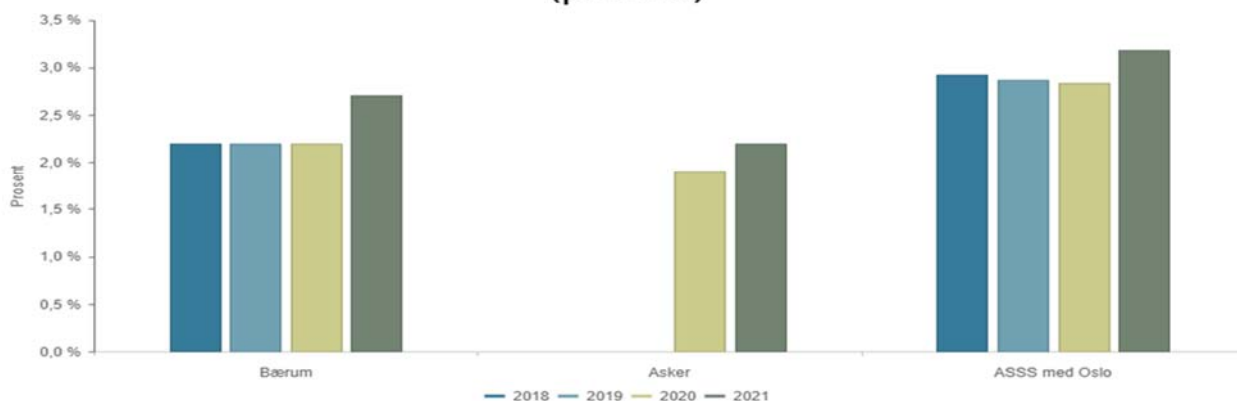
Styrket tiltak i barnehage dreier seg om spesialpedagogisk hjelp og tiltak til barn med nedsatt funksjonsevne. Hjelp og tiltak gjennomføres etter enkeltvedtak i henhold til barnehageloven §31 og §37.

Vedtak om spesialpedagogisk hjelp blir fattet etter barnehageloven § 31 og på bakgrunn av sakkyndig utredning fra PP-tjenesten. Hjelpen skal bidra til at barnet får tidlig hjelp og støtte i sin utvikling og læring, samt bidra til å minske risikoen for at barnet senere i utdanningsløpet vil ha behov for spesialundervisning. Barnet får vedtak om hjelp av en spesialpedagog og ved behov også av en assistent.

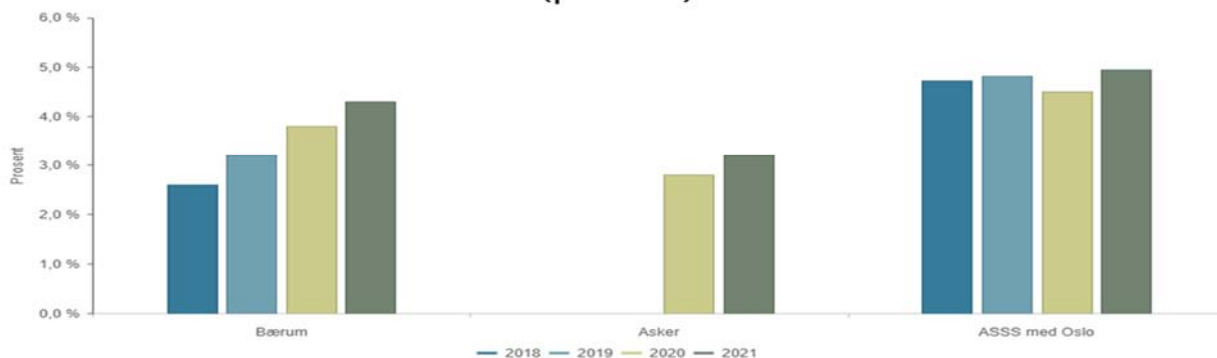
Bærum har over de siste tre årene hatt en jevn stigning i antall barn med behov for spesialpedagogisk hjelp. Til tross for stigende antall barn med behov for spesialpedagogisk hjelp ligger Bærum fremdeles lavest med 3,5 prosent andel barn med spesialpedagogisk hjelp, sammenlignet med ASSS-kommunene. Asker ligger i 2020 med lavest andel barn med spesialpedagogisk hjelp.

Andel barn i private barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)

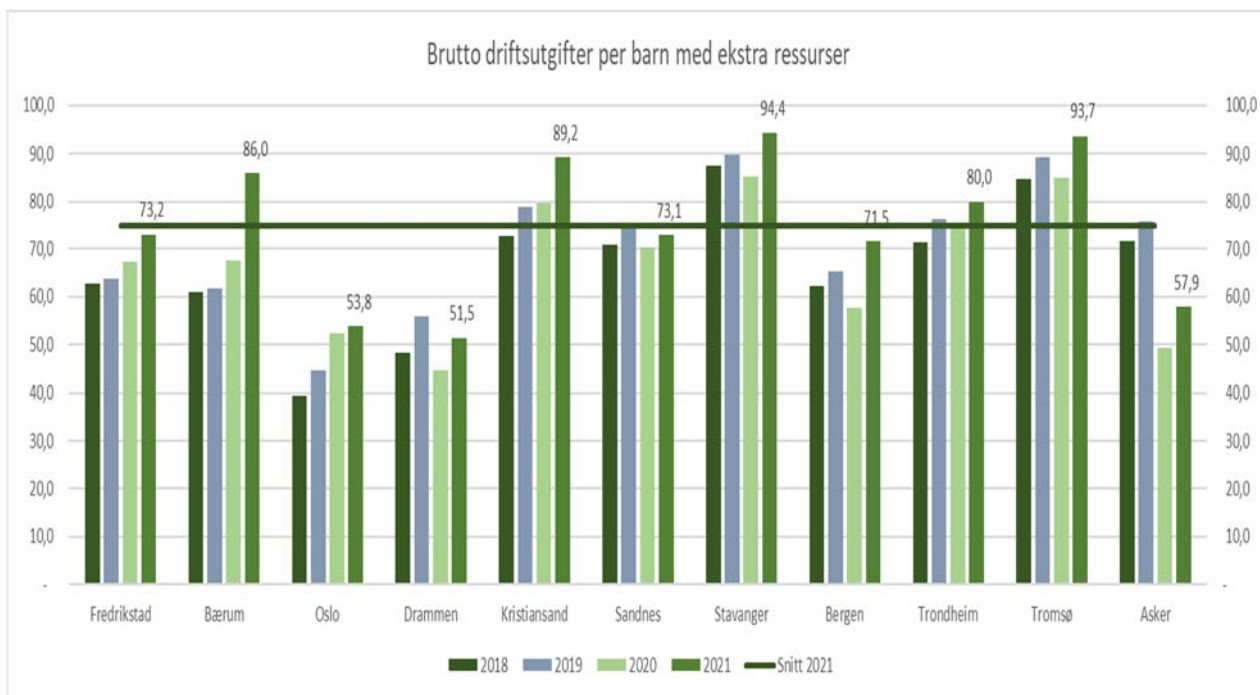
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)

33 prosent av barna som fikk spesialpedagogisk hjelp våren 2021 var barn som skulle begynne på skolen høsten 2021. Av barna som mottar spesialpedagogisk hjelp, går 4,3 prosent i kommunale barnehager og 2,7 prosent i private barnehager. Andel barn som får spesialpedagogisk hjelp i private barnehager viser en økning fra 2020 til 2021. Både Asker og ASSS-kommunene viser tilsvarende utvikling.

Barn med nedsatt funksjonsevne har etter barnehageloven § 37 rett til et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne gis som oftest i form av ekstra personalressurser. Antall barn som mottok vedtak etter barnehageloven § 37 i 2021 viser tilsvarende økning som barn som mottar vedtak etter barnehagelovens § 31, spesialpedagogisk hjelp.

Samtidig som det har vært en økning i antall barn med behov ekstra hjelp og støtte har det også vedtaksomfanget økt. Figuren under viser utviklingen i driftskostnadene per barn som har mottatt hjelp etter §§ 31 og 37, samt språkmidler til minoritetsspråklige barn.

Figuren over viser antall kroner kommunene benytter per barn som mottar ekstra ressurser. I denne sammenligningen er også midler til ekstra støtte til minoritetsspråklige barn tatt med. Oslo og Drammen ligger vesentlig lavere enn de andre kommunene i sammenligningen. Dette skyldes at Oslo og Drammen har vesentlig høyere andel minoritetsspråklige barn i barnehage enn resten av kommunene. Høyere antall barn gir lavere enhetskostnader.

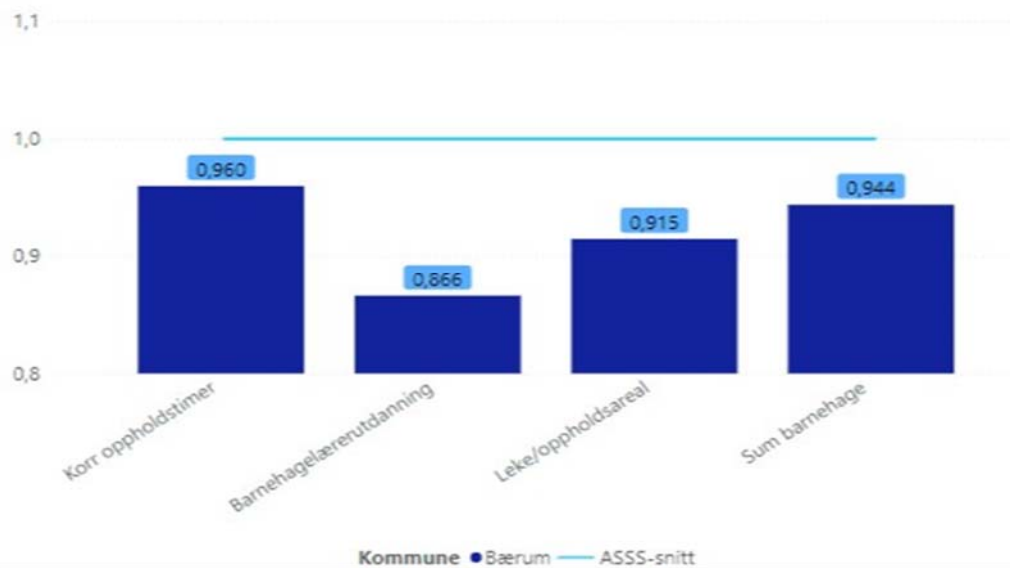
Bærum ligger over ASSS-snittet og Asker på kostnader per barn med ekstra ressurser. I 2021 økte ressursbruken både til barn med behov for spesialpedagogisk hjelp og til barn med nedsatt funksjonsevne. Ressursbruken økte med bakgrunn i meldt behov fra foreldre, barnehager og PP-tjenesten. Det er et felles mål at barnehagene, spesialpedagogene, kompetanseteam barnehage og PP-tjenesten skal arbeide mer systemrettet og med fokus på tidlig innsats innenfor det ordinære tilbudet. Flere tiltak er satt inn, det er blant annet opprettet ressursteam i 25 barnehager. Det er også laget nye samarbeidsrutiner mellom spesialpedagoger og barnehagene. Det er også forventninger til satsningen «Tett på – kvalitet i bærumsbarnehagene» som er et helhetlig system for å støtte barnas utvikling og læring. Målet er at de ansatte skal arbeide systematisk med kvalitetsutvikling i den enkelte avdeling/base og bli enda bedre til å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling.

Produksjonsindeks – barnehage

Indikatoren «korrigerede oppholdstimer» utgjør 80 prosent av produksjonsindeksen og sier noe om hvor mange barn/oppholdstimer som går i barnehage i Bærum. Indikatoren «Barnehagelærerutdanning» utgjør 13 prosent og sier noe om hvor stor andel av de ansatte i barnehage som har barnehagelærerutdanning. Indikatoren «Leke/oppholdsareal» utgjør 7 prosent og sier noe om hvor stort areal avsatt til hvert barn i barnehagebygget.

Figuren nedenfor viser Bærums score på indikatorene som inngår i produksjonsindeksen for barnehage.

Produksjonsindeks 2021, ASSS-nettverket

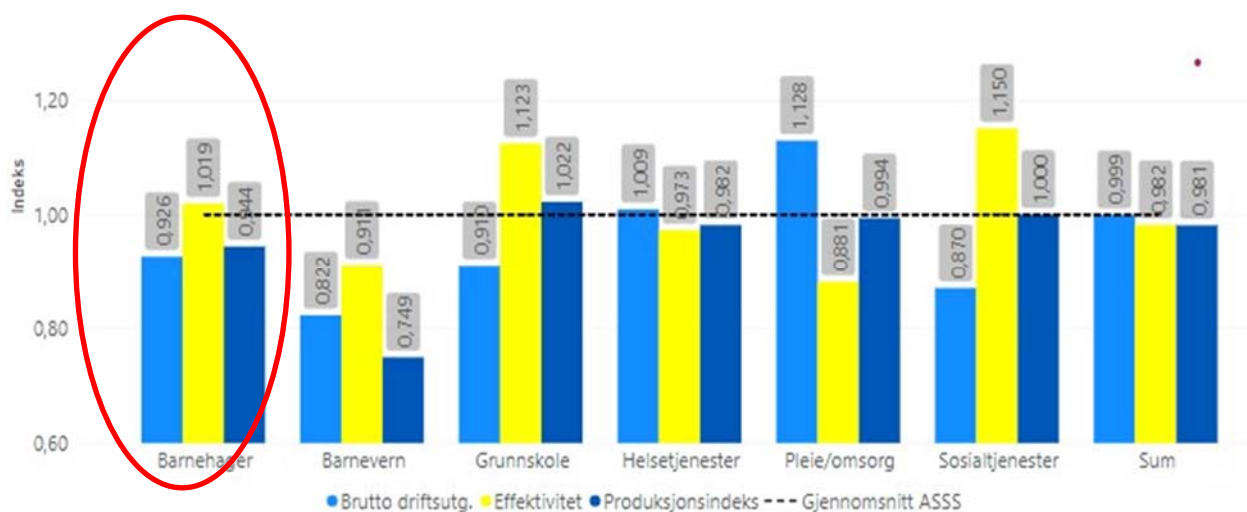
Kilde: asss.no

Kommentar til produksjonsindeks:

I 2021 var Bærums produksjon innenfor barnehager 5,6 prosentpoeng lavere enn ASSS-snittet. Hovedårsaken til lav score på produksjonsindeksen er lav andel ansatte med barnehagelærerutdanning hvor Bærum ligger lavest med 13,4 prosent under ASSS-snittet.

Samlet sett gikk produksjonen i Bærum ned med 1,4 prosent, mens det var en oppgang på 0,4 prosent for ASSS-kommunene samlet. For Bærum var det en nedgang i alle indikatorene.

Beregnet effektivitet – barnehage

Figuren over viser hvor stor produksjon, høye brutto driftsutgifter og hvor effektiv hver enkelt tjeneste i Bærum var i forhold til ASSS-snittet.

Tallene viser at Barnehage hadde en effektivitet som lå 1,9 prosentpoeng over ASSS-snittet. Både driftsutgiftene og produksjonen i Bærum ligger under ASSS-snittet. Bærum hadde en produksjon som lå høyere enn brutto driftsutgifter, dette gav en høy effektivitet. Lav score på produksjonsindeks handler i hovedsak om Bærums lave andel ansatte med barnehagelærerutdanning.

Effektivitet i ASSS-nettverket sammenliknet med plassering i Kommunebarometeret 2022 – barnehage

Bærum kom på 285. plass i Kommunebarometeret 2022 innen tjenesteområdet barnehage. Den lave plasseringen i Kommunebarometeret knyttes til Bærums lave andel ansatte med barnehagelærerutdanning, andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen og leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager. Indikatorer hvor Bærum gis en god score i Kommunebarometeret er Andel 1-5 år med barnehageplass, andel menn i barnehage og andel minoritetsspråklige barn i barnehager.